

Voorstel aan Burgemeester en Wethouders

Voorblad

SBC

Steller: Rogier van Noorlo
(036) 5399941
Verseon
Datum BenW: 17 mei 2016
Pagina 1/6

Parafen:

Onderwerp:
Rapport van Bevindingen Accountant Programmarekening 2015

Portefeuillehouder
M. Pol, 23 mei 2016

Portefeuille Financiën, Economische ontwikkeling en Vastgoed
Portefeuillehouder(s) M. Pol
Soort Stuk Bespreekstuk

(Tijdelijke) Geheimhouding:

Embargo tot:

Publiekssamenvatting

Jaarlijks stelt de accountant een rapport van bevindingen op, gebaseerd op de accountantscontrole op de jaarrekening van de gemeente. Bijzonder ten opzichte van voorgaande jaren is dat het huidige rapport nog niet volledig is afgerond. De controlewerkzaamheden rond het sociaal domein zijn nog in volle gang. De uitkomsten van de controlewerkzaamheden kunnen nog impact hebben op de uiteindelijke controleverklaring en de jaarrekening. De accountant heeft dan ook nog geen uitspraak gedaan over het uiteindelijke accountantsoordeel of over geconstateerde fouten en onzekerheden. Over de andere onderdelen van de jaarrekening geeft de accountant nu al wel een toelichting op hun bevindingen af vooruitlopend op het definitieve rapport. De gemeenteraad is de opdrachtgever van de accountant. Dit betekent dat het rapport door de accountant wordt uitgebracht aan de gemeenteraad zodra de collegereactie op het rapport is vastgesteld.

Directeur
H.J. Bodewitz, 23 mei 2016

Bestuurlijk voortraject

PFO Financiën 23 mei 2016

Dienstcontroller
L. Elzinga, 23 mei 2016

Bestuurlijk vervolg

Verzending aan raad Nee

Gemeente Almere

☐ Conform

☒ Gewijzigd – BenW 24 mei 2016

☐ Aangehouden

☐ Teruggenomen

Gemeente Almere

<p>Argumenten</p>	<p><u>Beslispunt 1: Kennis nemen van het Rapport van bevindingen bij de jaarrekening 2015 gebaseerd op de tot nu toe uitgevoerde accountantscontrole.</u></p> <p>De accountant heeft zich positief uitgesproken over het verloop van de controle en de wijze waarop Almere de het grondbedrijf op orde heeft gebracht. Er zijn geen inhoudelijke bevindingen geconstateerd. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het rapport van bevindingen.</p> <p><u>Beslispunt 2: Instemmen met de collegereacties op het Rapport van bevindingen bij de jaarrekening 2015 zoals deze in het rapport verwerkt zijn</u></p> <p>In het rapport zijn in de daarvoor bestemde kaders de collegereacties opgenomen. Uw college wordt gevraagd ten tijde van de collegevergadering in te stemmen met deze collegereacties.</p> <p>In de voorbereiding is afgesproken tijd in te ruimen tijdens de collegeretraite om inhoudelijk stil te staan bij de collegereacties en bij de voortgang van de accountantscontrole.</p> <p>Verloop van de controle (pagina 9)</p> <p>Wij herkennen dat er op onderdelen vertraging in het verloop van de controle is ontstaan doordat de initiële oplevering van het controledossier niet compleet was. Dit heeft ook te maken met het feit dat gemeente en accountant nog niet volledig op elkaar waren ingespeeld. Het college treft maatregelen om het proces van oplevering verder te optimaliseren. Daarnaast heeft ook de accountant te maken gehad met capaciteitsproblemen en een extra interne review, waardoor vertraging is opgetreden in de controle.</p> <p>Grondexploitatie (pagina 13)</p> <p>De afgelopen jaren hebben wij veel maatregelen genomen om het grondbedrijf op orde te houden. In deze jaarrekening hebben we de laatste stappen gezet. De waardering en programmering van onze grondvoorraden is realistisch. De accountant bevestigt dit positieve beeld.</p> <p>Floriade (pagina 14)</p> <p>Het college is van mening dat er voldoende aandacht is besteed aan een stelsel van budgetbewaking. Dit uit zich in de managementrapportages, stoplichtenrapportage en wordt via de reguliere budgetcyclus (paragraaf Floriade) ook met de raad besproken. Wel wil het college graag in het najaar met de accountant in gesprek om te kijken of er nog aanvullende maatregelen moeten worden genomen.</p> <p>Drie decentralisaties (pagina 16)</p> <p>Er komt steeds meer informatie beschikbaar van de zorgaanbieders. Deze informatie moet nog worden beoordeeld door Deloitte en kan consequenties hebben voor de controleverklaring. Als de wijzigingen van materiële omvang zijn kan dit nog invloed hebben op de nu gepresenteerde jaarrekeningcijfers. We houden u op de hoogte van de ontwikkelingen.</p> <p>Verbonden partijen (pagina 17)</p> <p>De informatie over de risico's van verbonden partijen is momenteel opgenomen in de paragraaf risicobeheersing en weerstandsvermogen en in de paragraaf verbonden partijen. Conform de nieuwe BBV voorschriften zal vanaf de begroting 2017 alle relevante informatie in het programmaplan worden opgenomen. Het college verwacht dat dit een positieve bijdrage zal leveren aan het inzicht in de verbonden partijen.</p> <p>Subsidiebaten (pagina 18)</p> <p>De accountant adviseert om de procedures aan te scherpen zodat er meer centraal inzicht</p>
--------------------------	---

komt in de toegekende subsidies en bijbehorende subsidievoorwaarden. Het college onderzoekt de mogelijkheden dit centrale inzicht te vergroten.

Vragen uit de politieke markt Treasury (pagina 26)

Ten aanzien van de kortlopende geldleningen zijn er in het Treasurystatuut geen aanvullende voorwaarden opgenomen ten aanzien van de hoogte van de geldleningen omdat er wordt verwezen naar de Wet FIDO welke voorziet in regelgeving rondom de Kasgeldlimiet. Het document Nadere Regels uitvoering Treasurystatuut voorziet in de inrichting van functiescheiding behorende bij de treasuryfunctie.

Vragen uit de politieke markt Tomingroep (pagina 28)

De herstructurering van de Tomingroep heeft aandacht van het college. Zoals in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is aangegeven heeft de Tomingroep een bedrijfsplan uitgewerkt voor de herstructureringsopgave. Daarnaast heeft de Tomingroep de opdracht gekregen de risico's inzichtelijk te maken en te voorzien van acties. Het college heeft vertrouwen dat dit toereikend is om de toekomstige herstructurering tot een goed einde te brengen.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving

De accountant geeft aan dat het college adequaat is omgegaan met de aanbevelingen uit de boardletter om extra maatregelen te treffen voor de beveiliging van de IT omgeving. Op enkele aanbevelingen moeten nog aanvullende werkzaamheden plaatsvinden om te waarborgen dat de accountant in 2016 volledig op onze geautomatiseerde gegevensverwerking kan steunen. Deze aandachtspunten zullen in de komende maanden in overleg met Deloitte worden opgelost.

Beslispunt 3: Kennis nemen van de brief van Deloitte aan de gemeenteraad dd 19 mei 2016 met als onderwerp: "Statusupdate jaarrekeningcontrole 2015"

Naast het rapport van bevindingen heeft Deloitte ook een brief aangeleverd die 23 mei naar de gemeenteraad van Almere zal worden gezonden. In deze brief geeft de accountant ondermeer het volgende aan:

Verwijzing naar ledenbrief VNG en NBA van 12 april 2016

Op 12 april 2016 hebben gemeenten een brief ontvangen van VNG en NBA (Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants) over de controle sociaal domein.

In deze brief worden gemeenten opgeroepen zo lang mogelijk te wachten met het vaststelling van de jaarrekening, zodat de accountant zoveel mogelijk info van zorgaanbieders kan meenemen bij de oordeelvorming. De datum van 15 juli wordt wel als harde deadline genoemd.

Alert sociaal domein van Nederlandse beroepsorganisatie van accountants

Binnen kort verschijnt er een Alert Sociaal Domein van het NBA. Mondeling heeft Deloitte aangegeven dat dit zal leiden tot een verdere aanscherping van de eisen die aan de controle wordt gesteld, hetgeen Deloitte zo laat in het proces voor een schier onmogelijke opgave plaatst.

Omdat de audit alert nog moet verschijnen kan dit betekenen dat de controleverklaring pas tegen de datum van 15 juli zal verschijnen "of zelfs in uitzonderingsgevallen na die datum".

Kwaliteitsagenda van Deloitte

Door onderzoeken van de Autoriteit Financiële Markten en de kwaliteitsinitiatieven van de NBA, heeft de kwaliteitsagenda van Deloitte nieuwe impulsen gekregen. "het kan daarom voorkomen dat beoogde deadlines moeten worden bijgesteld". Uit mondelinge informatie van Deloitte hebben wij begrepen dat dit betekent dat de controles van circa 150 gemeentelijke klanten van Deloitte door een onafhankelijk team van Deloitte gereviseerd moeten worden. Dit is onmogelijk te realiseren voor de deadline van 15 juli. Deloitte zal zich tot het uiterste inspannen om de gemeente Almere zo vroeg mogelijk in te passen in

Gemeente Almere

	<p>de planning van de reviews, zodat de kans maximaal is dat Almere wel voor 15 juli kan worden afgerond.</p> <p><u>Beslispunt 4: Instemmen met het toevoegen van een collegereactie in het rapport van bevindingen, onder het kopje in de managementsamenvatting “Status van de controle”</u></p> <p>Wij vinden de brief van Deloitte aan de gemeenteraad onvolledig. Belangrijke informatie, namelijk dat door een interne keuze van de directie van Deloitte om een review te doen en dat dit er toe leidt dat de planning niet gehaald kan worden en zelfs de wettelijke deadline van 15 juli in gevaar komt ontbreekt in de brief. De vertraging wordt volledig toegeschreven aan het sociaal domein, terwijl de review de totale controle betreft.</p> <p>Gelet hierop stellen wij voor om de volgende reactie in het rapport van bevindingen toe te voegen onder het kopje “status van de controle” (pagina 6):</p> <p><i>"Deloitte heeft een brief met dagtekening 19 mei 2016 gestuurd naar de gemeenteraad van Almere. In deze brief wordt aangegeven dat de afgesproken planning voor de afronding van de controle waarschijnlijk niet gehaald kan worden en dat de controleverklaring mogelijk niet voor 15 juli beschikbaar zal zijn. In de brief wordt aangegeven dat dit te maken heeft met de controle van het sociaal domein.</i></p> <p><i>Uit nader overleg tussen de gemeente en Deloitte blijkt dat met name de kwaliteitsagenda van Deloitte tot problemen leidt. De extra doorlooptijd van de controle heeft namelijk te maken met het toezicht dat de Autoriteit Financiële Markten (AFM) uitoefent op en aanvullende eisen die de Nederlandse Beroepsorganisatie Accountants (NBA) stelt aan de kwaliteit van de controle en het controledossier van Deloitte. Om deze kwaliteit te kunnen waarborgen heeft de directie van Deloitte besloten dat de controleverklaring pas na een eigen interne review kan worden afgegeven. Dat betekent dat binnen Deloitte een onafhankelijk team het dossier van het controleteam van Almere opnieuw gaat beoordelen. Deze herbeoordeling betreft het totale controle dossier en dus niet alleen het sociaal domein. Deloitte heeft onvoldoende capaciteit beschikbaar om deze review binnen de termijn van de afgesproken planning te realiseren. Op het moment van aanbieden van het conceptrapport van bevindingen heeft Deloitte nog geen planning kunnen afgeven voor afronding van de controle. Het college betreurt deze gang van zaken en wijst er nadrukkelijk op dat dit niet te maken heeft met de kwaliteit van de oplevering van stukken door de gemeente en /of de controle van het sociaal domein."</i></p>
Tegenargumenten en kanttekeningen	Niet van toepassing. Het rapport van bevindingen vormt onderdeel van het jaarrekeningproces en is onderdeel van de controleverklaring door de accountant.
Financiële middelen en effecten	n.v.t.
Afstemming	Het rapport van bevindingen is afgestemd met de ambtelijke organisatie. Bij een aantal bevindingen is een collegereactie toegevoegd.
Aanpak/Uitvoering	<ul style="list-style-type: none"> • Op 9 juni vindt de bespreking in de raad met de accountant plaats; • Op 16 juni staat de vaststelling van het MPG A gepland; • Op 23 juni vindt vervolgens vaststelling van de programmarekening plaats.
Communicatie (intern en extern)	Het rapport van bevindingen wordt na bespreking in het college definitief gemaakt door de accountant en aangeboden aan de gemeenteraad.

Gemeente Almere

Vergaderdatum 24 mei 2016

B en W besluit **Rapport van bevindingen bij de jaarrekening 2015**

Het college besluit:

1. Kennis te nemen van het conceptrapport van bevindingen van Deloitte bij de jaarrekening 2015 gebaseerd op de tot nu toe uitgevoerde accountantscontrole.
2. In te stemmen met de collegereacties op het conceptrapport van bevindingen van Deloitte bij de jaarrekening 2015 zoals deze in het rapport zijn verwerkt.
3. Kennis te nemen van de brief van Deloitte aan de gemeenteraad d.d. 19 mei 2016 met als onderwerp: "Statusupdate jaarrekeningcontrole 2015".
4. In te stemmen met het toevoegen van een collegereactie in het rapport van bevindingen, Onder het kopje in de managementsamenvatting "Status van de controle".
5. Wethouder Pol te mandateren het collegevoorstel en het rapport van bevindingen tekstueel aan te passen. **Actie: SBC**

Aldus vastgesteld in het college van BenW d.d. 24 mei 2016

Indien van toepassing bij gewijzigd besluit (enkel voor digitale publicatie)

Aangepaste Publiekssamenvatting

